

SMJERNICE ZA PROVOĐENJE STRUKTURIRANOG DIJALOGA

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

Europska unija
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

E
S
F
UČINKOVITI
LJUDSKI
POTENCIJALI

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Projekt je sufinancirao Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost projektnih partnera.

Impressum

IZDAVAČ

Društvo za oblikovanje održivog razvoja

PROJEKT

METAR do bolje klime (Mreža za edukaciju, tranziciju, adaptaciju i razvoj)

VODITELJ PROJEKTA

Društvo za oblikovanje održivog razvoja

AUTORI

Irena Burba

Dunja Mickov

Tomislav Cik

Miljenka Kuhar

Paula Damaška

Sandra Vlašić

Iris Beneš

Mladen Domazet

Marko Kućan

UREDNUĆA

Miljenka Kuhar

DIZAJN

Anja Vulinec

© 2022. Društvo za oblikovanje održivog razvoja

Strukturirani dijalog

Svrha i cilj strukturiranog dijaloga

Općenito, dijalog je način da pojedinci i društvene skupine s različitim perspektivama, društvenim interesima, vrijednostima i stavovima razgovaraju o razlikama u svojim perspektivama o određenoj društvenoj pojavi ili problemu. U kontekstu kompleksnosti suvremenih društvenih problema, političke polarizacije u društvu te posljedičnog društvenog konflikta i raslojavanja te prevladavanja politički kontroverznih tema na medijskoj i javnoj agendi, posebice kada se to odnosi na pitanja javnog dobra, **važno je graditi mostove između pojedinaca i skupina koji se ne slažu oko širokog spektra tema** te produbljivati postojeće odnose i suradnje na konstruktivan i sistematičan način.

“

Strukturirani dijalog se najčešće određuje kao participativni proces u kojem građani ili neka specifična skupina građana određena demografskim socijalnim ili interesnim karakteristikama (npr. umirovljenici, mlađi, učenici, studenti, radnici, veterani itd.) i donositelji odluka surađuju u oblikovanju javnih politika koje se odnose na tu interesnu skupinu građana.

”

Strukturiranim dijalogom se nastoji doprinijeti:

- poticanju međusektorskog dijaloga i suradnje različitih sektora (javnog, privatnog i sektora civilnog društva) s ciljem izrade kvalitetnijih javnih politika;
- većem utjecaju građana u procesu donošenja odluka te praćenju politika lokalnoj nacionalnoj i europskoj razini.

Stoga bi se kao cilj procesa strukturiranog dijaloga moglo odrediti uključivanje svih relevantnih dionika u donošenje odluka na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj s konačnim ciljem izrade kvalitetnih javnih politika.

Kome su namijenjene smjernice za strukturirani dijalog?

Smjernice za strukturirani dijalog namijenjene su prvenstveno građanima, građanskim inicijativama te organizacijama civilnog društva koji ih mogu koristiti kao vodič za organizaciju različitih aktivnosti kojima se želi osigurati da su građani bili uključeni u proces oblikovanja i donošenja pojedinih javnih politika koje se odnose na ciljane skupine građana.

Ove smjernice su dodatno namijenjene i tvorcima javnih politika te donositeljima odluka koji ih jednako kao i građani mogu koristiti kao vodič kako kvalitetno građane i druge ključne dionike uključiti u procese oblikovanja i donošenja pojedinih odluka od javnog interesa.

Smjernice služe za uključivanje što je moguće šireg kruga dionika u procese oblikovanja politika zasnovanih na participativnom procesu, a s ciljem utjecaja na pozitivne promjene ključne za donošenje, provedbu ili nadzor provedbe javnih politika.

Dionici i njihova uloga

Dionici strukturiranog dijaloga, ovisno o potrebama, temama i prilikama možemo podijeliti na sljedeće skupine:

Predstavnici tijela javne uprave

(tijela državne uprave, pravne osobe s javnim ovlastima RH i jedinice lokalne i područne, tj. regionalne samouprave);

Građani, građanske inicijative, organizacije civilnog društva

Predstavnici privatnog sektora.

Tijela javne uprave

“Termin „tijela javne uprave“ obuhvaća državnu upravu, lokalnu i područnu regionalnu samoupravu te javne službe. Svima njima je zajednički cilj zadovoljavanje općih interesa i javnih potreba.”

To su tijela državne uprave i druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druge osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo.

Drugim riječima tijela javne uprave su sve javne ustanove i druge pravne **osobe kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu** i javne ustanove kojima se sredstva za plaće osiguravaju iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Primjerice, to su sve javne agencije, javna visoka učilišta ili znanstveno-istraživačke organizacije kojima je osnivač Republika Hrvatska i sl.

Sustav državne uprave usmjerava i nadzire Vlada Republike Hrvatske. Pojedini poslovi državne uprave određeni Zakonom o sustavu državne uprave mogu se posebnim zakonom povjeriti jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ili drugim pravnim osobama (pravne osobe s javnim ovlastima).

Tijela državne uprave su:

1. ministarstva;
2. državne upravne organizacije.

Državne upravne organizacije ustrojavaju se za obavljanje poslova državne uprave i drugih poslova čije obavljanje zahtijeva osobitu samostalnost u radu ili primjenu posebnih uvjeta i načina rada ili je nužno za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije. To su: **središnji državni uredi i državni zavodi**.

Posebnim zakonom mogu se ustrojiti **državni inspektorati**, za inspekcijski nadzor u više upravnih područja, te državna ravnateljstva, za jedno ili više upravnih područja u kojima se pretežito obavljuju poslovi zaštite pravnog poretku, života i opće sigurnosti i drugi poslovi od osobitog interesa za Republiku Hrvatsku, kao i druge državne upravne organizacije s posebnim nazivima, ustrojstvom i načinom rada.

Građani, građanske inicijative, organizacije civilnog društva

“
Nevladin, neprofitni sektor je prostor u kojem aktivni građani odnosno građanske inicijative okupljaju i razvijaju društveni, ljudski potencijal i integralni su element društveno-političkog sustava te poželjan način demokratizacije odnosa u javnom, političkom i ekonomskom životu zajednice.

Dionici uključeni u proces oblikovanja ili donošenja pojedinih javnih politika imaju različite uloge i perspektive, ovisno o društvenoj skupini koju zastupaju u procesu oblikovanja. Pri tom je potrebno voditi računa da pojedine teme uključuju više sektora, pa je primjerice u energetske javne politike potrebno uključiti i predstavnike radnika, umirovljenika, obrazovanja, ali i predstavnike proizvođača različitih tehnologija, inicijative povezane sa zaštitom okoliša, ugroženih vrsta, klime i mnoge druge.¹

U raspravi o politici i kontekstu u kojem se ona donosi i provodi, dionici iznose svoja stajališta i prijedloge i razmjenjuju informacije. Time se omogućava sagledavanje istog problema iz više različitih perspektiva. Za probleme je u raspravi često moguće iznaći više mogućih rješenja. **Važno je da dionici mogu postići kompromis**, odnosno pronaći dovoljno kvalitetno rješenje problema koje su svi uključeni dionici spremni prihvati. Ako je to potrebno, u rad je moguće uključiti i više stručnjaka koji mogu doprinijeti boljem razumijevanju određenog problema.

Članovi rasprave u procesu strukturiranog dijaloga mogu zatražiti i izrade određenih analiza i tumačenja kako bi bolje razumjeli sve aspekte određenog problema, odluke, javne politike te provođenje istraživanja, savjetovanja ili drugih oblika aktivnosti.

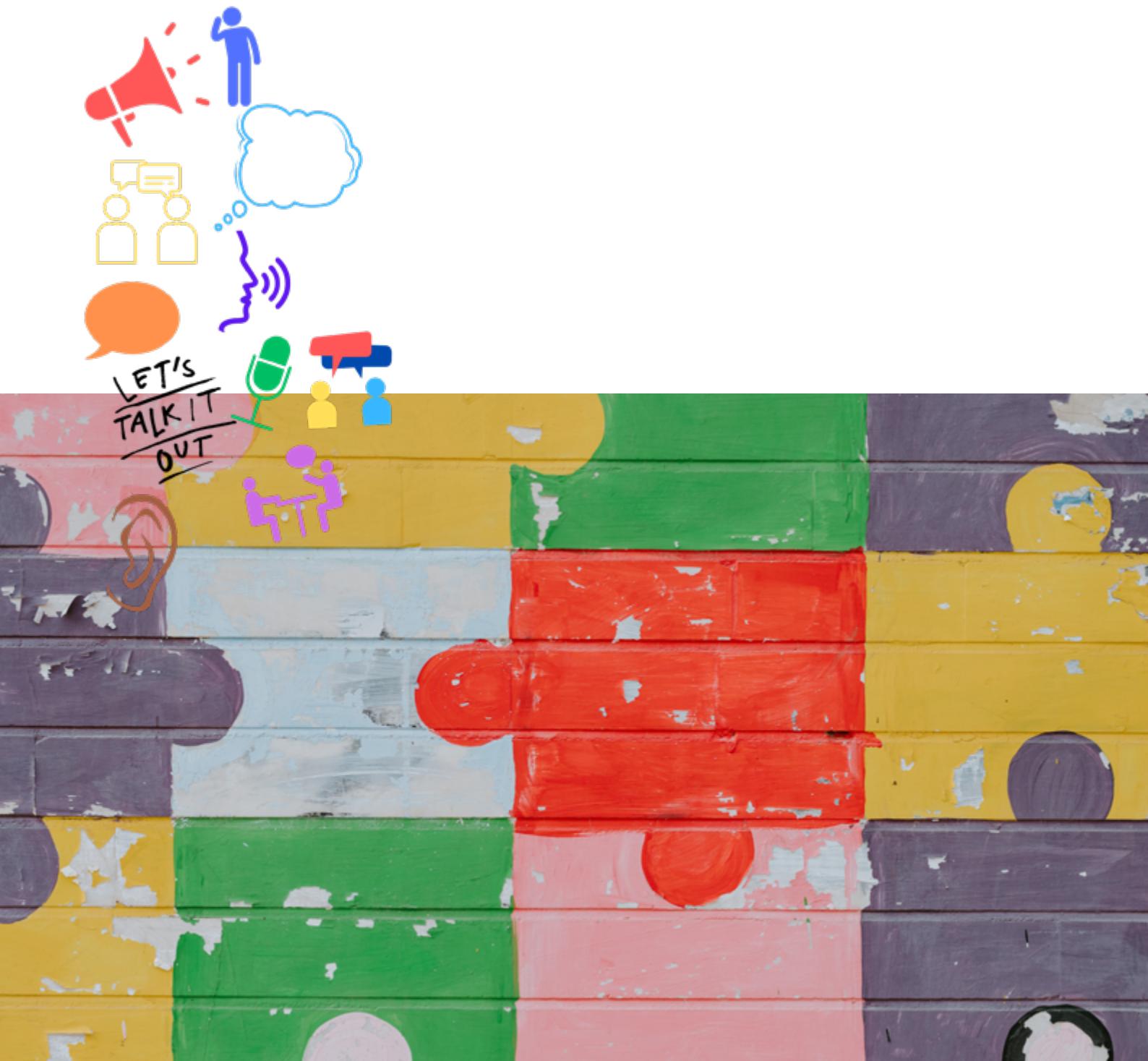
U slučaju da se u procesu strukturiranog dijaloga ni na koji način ne može postići konsenzus ili kompromis, dionicima koji imaju izdvojeno mišljenje potrebno je dopustiti da ono ostane zabilježeno u obliku izdvojenog mišljenja, bilješke u zapisniku, dopisa ili nekog drugo izdvojenog oblika iz kojega je jasno vidljivo da određena skupina dionika ima izdvojeno stajalište u odnosu na većinu.

Naravno da u procesu donošenja javnih politika nije uvijek moguće uključiti sve interese svih interesnih skupina, ali upravo je cilj strukturiranih dijaloga da se politike oblikuju tako da čine najmanju štetu za najveći mogući broj dionika odnosno da u najvećoj mogućom mjeri zastupaju interese svih građana.

Cilj je da se tijekom rasprava o pojedinim politikama saslušaju i razmotre svi argumenti i stajališta različitih uključenih predstavnika kako bi javna politika bila uključiva, balansirana i zastupala u najvećoj mogućoj mjeri interes svih uključenih dionika.

Odnos povjerenja i partnerstva je ključan za uspjeh svakog dijaloga. Povjerenje i partnerstvo trebali bi proizlaziti iz usmjerenosti ka postizanju zajedničkog cilja u korist svih građana – osmišljavanja i provedbe kvalitetnih javnih politika. Partnerstvo u donošenju odluka doprinosi i zajedničkoj odgovornosti za rezultate, odnosno donesene odluke, dokumente ili politike.

Kako se provodi strukturirani dijalog

Strukturirani dijalog se gradi na participativnom procesu u kojem se koriste sljedeći načini komunikacije ključnih poruka i javnih politika i aktivnosti usmjerenih prema poticanju javnih institucija i poslovnog sektora za suradnju s građanima u oblikovanju javnih politika:

- organizacija okruglih stolova, stručnih rasprava, tematskih radionica, konferencija;
- organizacija participativnih radnih skupina, partnerskih vijeća, povjerenstava, savjetodavnih ili koor-dinacijskih tijela sl.;
- organiziranje koordinacijskih sastanaka s donositeljima odluka i ključnim dionicima sustava;
- korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija za razvoj dijaloga između građana i donosite-lja odluka;
- zagovaračke aktivnosti za provedbu izrađenih smjernica javnih politika;
- provođenje javnog poziva za uključivanje i potom uključivanje zainteresirane javnosti u strukturirani dijalog (poziv na mrežnim stranicama prijavitelja i partnera i/ili na mrežnim stranicama projekta i/ili društvenim mrežama i/ili plaćenim oglasima i/ili tisak);

“U strukturirani dijalog u procesima oblikovanja i donošenja javnih politika moraju biti uključeni predstavnici svih relevantnih dionika iz civilnog, javnog i privatnog sektora.

Ovisno o vrsti aktivnosti može se razlikovati uključenost pojedinaca u procese. Primjerice može se dogoditi da nemaju predstavnici svih dionika jednake interese sudjelovanja u nekim ili svim aktivnostima, primjerice, umirovljenici mogu ne iskazivati otvoreni interes za uključivanje u radne skupine koje se bave osnovnim obrazovanjem ili mladima ili slično, što ne znači da predstavnike umirovljenika treba isključiti iz javnih politika o mladima ili obrazovanju.

Inicijative za pojedine aktivnosti mogu doći od tijela javne uprave, primjerice, tijela javne uprave mogu organizirati tematske konferencije, okrugle stolove, javne rasprave, imenovati različite radne skupine i sl., a sve to mogu i građani, građanske inicijative, organizacije civilnog društva i privatni sektor – izravno ili preko svojih udruženja. **Kada inicijativa dolazi od tijela javne uprave onda to nazivamo i pristupom „odozgo (prema dolje)“, jer se inicijativa „spušta“ na građane i privatni sektor.** Najčešći oblik inicijativa za uključivanje drugih dionika su radne skupine koje mogu biti izabrane ciljano – pozivi su upućeni odabranim pojedincima ili organizacijama ili putem javnog poziva kada se pojedinci samostalno javljaju, te postaju predstavnici u pojedinim tijelima.

Upućeni poziv i odabir dionika ovisi o razini na kojoj će djelovati radna skupina (lokalna, regionalna ili nacionalna razina), te uzimajući u obzir temu i opseg uključivanja pojedinih dionika. Ključno je da se pri formiranju radnih skupina na bilo kojoj razini pazi na podjednaku zastupljenost predstavnika svih relevantnih skupina. Pritom, **od ključne je važnosti uspostaviti odnos povjerenja i ravnopravnosti**, odnosno dati jednaku važnost predstavnicima svih sektora u radnoj skupini. Također, važno je imati u vidu i rodnu dimenziju, ali i dimenziju osoba s invaliditetom i ranjivih skupina, dobnu kategoriju i druge kategorije koje su relevantne za politike o kojima se raspravlja.

U oblikovanju javnih politika često se događa da građani, građanske inicijative, organizacije civilnog društva ili udruženja predstavnika poslovnog sektora prepoznaju problem u svojoj neposrednoj okolini te pokrenu inicijativu za promjenu javnih politika. **Kada se inicijativa pokrene s razine građana to nazivamo pristupom „odozdo (prema gore)“.**

Inicijative mogu biti izravna djelovanja, prosvjedne akcije, građanski neposluh ili neki oblici zagovaračkih kampanja, pa čak i radnih skupina koje nastaju kao odgovor na građansku inicijativu.

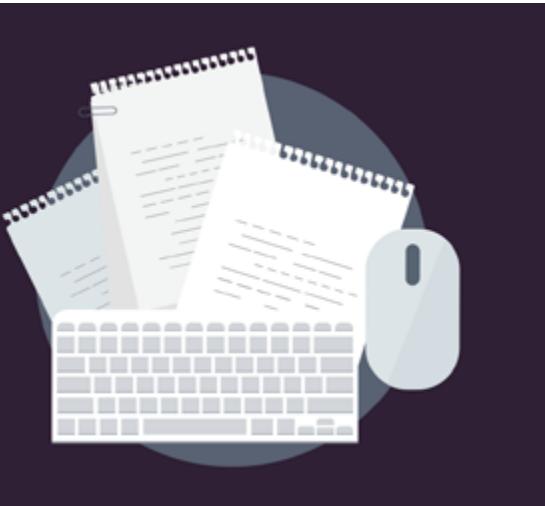
Naknada za angažman

U načelu, rad u radnim skupina i ostalim aktivnostima povezanim s procesom strukturiranog dijaloga u oblikovanju i donošenju javnih politika bi trebao biti i često jest dobrovoljan. Međutim, **pojedini predstavnici u pojedinim skupinama mogu primati naknadu za svoj angažman ili naknadu za prijevoz** (u slučaju da angažman u aktivnosti zahtijeva putovanje izvan mjesta rada ili prebivališta).

Primjer takve naknade može biti naknada za prijevoz dionicima koji putuju izvan Zagreba na sastanke odbora za praćenje provedbe strukturnih i investicijskih fondova čija je zadaća monitoring apsorpcije sredstava osiguranih strukturnih fondova u pojedinom programskom razdoblju. Na razini Europske unije, predstavnici Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) savjetodavnog tijela koje predstavlja organizacije radnika i poslodavaca te druge interesne skupine, čiji se predstavnici odabiru putem javnog poziva, primaju naknadu za svoj angažman, te naknadu za troškove prijevoza i boravka u Bruxellesu.

Pravila za rad

Kada se strukturirani dijalog odvija u obliku različitih tijela (radnih skupina, povjerenstava, vijeća i sl.) tijelo čijem radi pomaže skupina, najčešće predlaže neka pravila za rad ili poslovnik u okviru kojega se definira način rada, pojedine obaveze, trajanje mandata, način odlučivanja, naknade ako su predviđene i slično.

Rad takvih skupina bi trebao biti transparentan i dostupan široj javnosti, stoga je preporučljivo da se objave pojedine odluke o osnivanju skupine, poslovnici, dnevni redovi, termini sjednica, nacrti dokumenata, zaključci i zapisnici sa sjednica.

Trajanje angažmana

Ovisno o vrsti aktivnosti, **strukturirani dijalog može trajati kraći ili duži period, te može uključivati jednu ili više oblika aktivnosti**. Primjerice ako se radi o praćenju provedbe neke politike od nacionalnog značaja, u periodu u kojem je politika na snazi se mogu organizirati simultano i radne skupine, konferencije, javne tribine, izravne akcije i sl., te mogu biti zastupljene skupine dionika čije je djelovanje značajno na nacionalnoj razini. Ako se pak radi o primjerice kreiranju strateškog dokumenta lokalnog značaja, angažman može biti kratkoročan i vezan uz pojedino područje.

Primjeri provedbe strukturiranog dijaloga

Primjeri "odozdo" pristupa

Lokalna razina

Radna grupa za civilni nadzor nad tvrtkom Kaštijun d.o.o.

Kako je došlo do inicijative?

Prepoznajući važnost aktivnog uključivanja građana u rješavanje problema vezanih uz rad Županijskog centra za gospodarenje otpadom „Kaštijun”, a s ciljem očuvanja okoliša i prirode, te zaštite zdravlja građana oformila se **inicijativa građana „Čist zrak duga ljubav”**. Ova inicijativa i udruga Zelena Istra predložile su i zagovarale osnivanje Radne grupe za civilni nadzor trgovačkog društva Kaštijun d.o.o. Nakon javnih pritisaka, niza sastanaka s predstavnicima Istarske županije, Grada Pule te tvrtke Kaštijun 2022. godine formirana je Radna grupa za civilni nadzor nad Kaštijunom.

Aktivnosti u provedbi strukturiranog dijaloga

Radna grupa ima pet članova: dva predstavnika stanovnika Općine Medulin, dva predstavnika Zelene Istre te jednog predstavnika inicijative građana „Čist zrak duga ljubav”.

Ciljevi Radne grupe su osiguranje transparentnosti rada i dostupnosti podataka važnih za zdravlje i očuvanje okoliša vezano uz rad ŽCGO Kaštijun. Uloga Radne grupe je savjetodavna.

Radna grupa ima periodičke sastanke s upravom Kaštijuna, a između sastanaka informacije može tražiti pismenim putem. Radna grupa obavještava građane putem medija i društvenih mreža o važnim informacijama. Više o radu grupe možete provjeriti ovdje: <https://www.kastijun.hr/hr/zeleno-srce-istre/radna-grupa-za-civilni-nadzor/>

Lokalna razina

Suradničko vijeće značajnog krajobraza Gajna

Kako je došlo do inicijative?

Značajni krajobraz Gajna jedinstveni je primjer zaštićenog područja u RH koji je ne samo zaštićen na inicijativu lokalne organizacije Brodskog ekološkog društva-BED-a 1990. godine nego je i nadzor nad provedbom zaštite povjeren toj organizaciji sve do osnivanja Javne ustanove Natura Slavonica više od desetljeća nakon toga. BED i JU Natura Slavonica zajedno osnivaju tzv. Suradničko vijeća u 2007., a u 2015. godine to vijeće se proširuje i formalizira. U sklopu projekta '**Sava kultura Natura**' u 2015. godini neformalno Suradničko vijeće dobiva čvršću formu, donosi se poslovnik i u periodu od 2015.-2020. godine redovno se održavaju godišnji sastanci, u prosjeku sa 20-30 pojedinaca, predstavnika drugih udruga i institucija.

Aktivnosti u provedbi strukturiranog dijaloga

Suradnička vijeća uz zaštićena područja nisu obvezni nego tek preporučeni mehanizmi na kojima stanovništvo vezano uz njih, ali i ostali dionici u drugim sektorima mogli doprinijeti uspješnjem upravljanju. Tek nekoliko zaštićenih područja u Republici Hrvatskoj ima osnovana takva savjetodavna i participativna tijela.

U **cilju pomirenja različitih interesa**, zaštite prirodnih i kulturnih vrijednosti, ali i očuvanju tradicije te održivih gospodarskih i rekreativnih djelatnosti suradničko vijeće djeluje kao platforma za komunikaciju pravnih i fizičkih osoba koji su na neki način vezani uz Gajnu. Visoki odaziv institucija i pojedinaca te živa i konstruktivna rasprava pokazuju kako zaista postoji potreba za ovakvim forumima i pružaju dobru osnovu za daljnje sastanke i rad vijeća.

Članovi vijeća su svi koje na neki način zanima Gajna – od poljoprivrednih proizvođača preko granične policije do KUD-a, i ostalih udruga. (šumara, agronoma) Od predstavnika pčelara, ribolovaca, lovaca, vatrogasaca, do predstavnika općine Oprisavci, Hrvatskih voda, sveučilišta, Hrvatskih šuma, Državnog zavoda za zaštitu prirode, upravnih odjela županije, turističkih zajednica grada i županije, LAG-a Slavonska ravnica.

Svake godine BED kao organizacija koja kroz Pašnjačku zajednicu braniteljsku zadrugu Eko-Gajna radi s poljoprivrednicima na terenu i osigurava da se poštuju mjere i uvjeti zaštite prirode na sastancima suradničkog vijeća izvještava o aktivnosti u prošlim godinama. Radi ograničenja u COVID 19 pandemiji i paralelnim pravnim borbama oko statusa tog zaštićenog područja nisu održane sjednice u 2021. i 2022. godini.

Na sljedećim poveznicama možete saznati više informacija o:

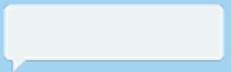
- [Suradničkom vijeću Gajne](#);
- [Poslovniku suradničkog vijeća Gajne](#).

Analiza savjetodavnih modela u upravljanju zaštićenim područjima i načina upravljanja zajednice prirodnim resursima pod nazivom "Sudjelovanje u upravljanju prirodno vrijednim područjima" je dostupna u digitalnom obliku: <http://bed.hr/ANALIZA - Sudjelovanje u upravljanju.pdf>

Lokalna razina

Koordinacija Društvenog centra Rojc

Kako je došlo do inicijative?

Nakon što su udruge dobile na korištenje prostor na korištenje, **samoorganizirale su se u Vijeće udruga Rojca** - tijelo koje predstavlja interes udruga koje koriste prostor, pred Gradom.

Aktivnosti u provedbi strukturiranog dijaloga

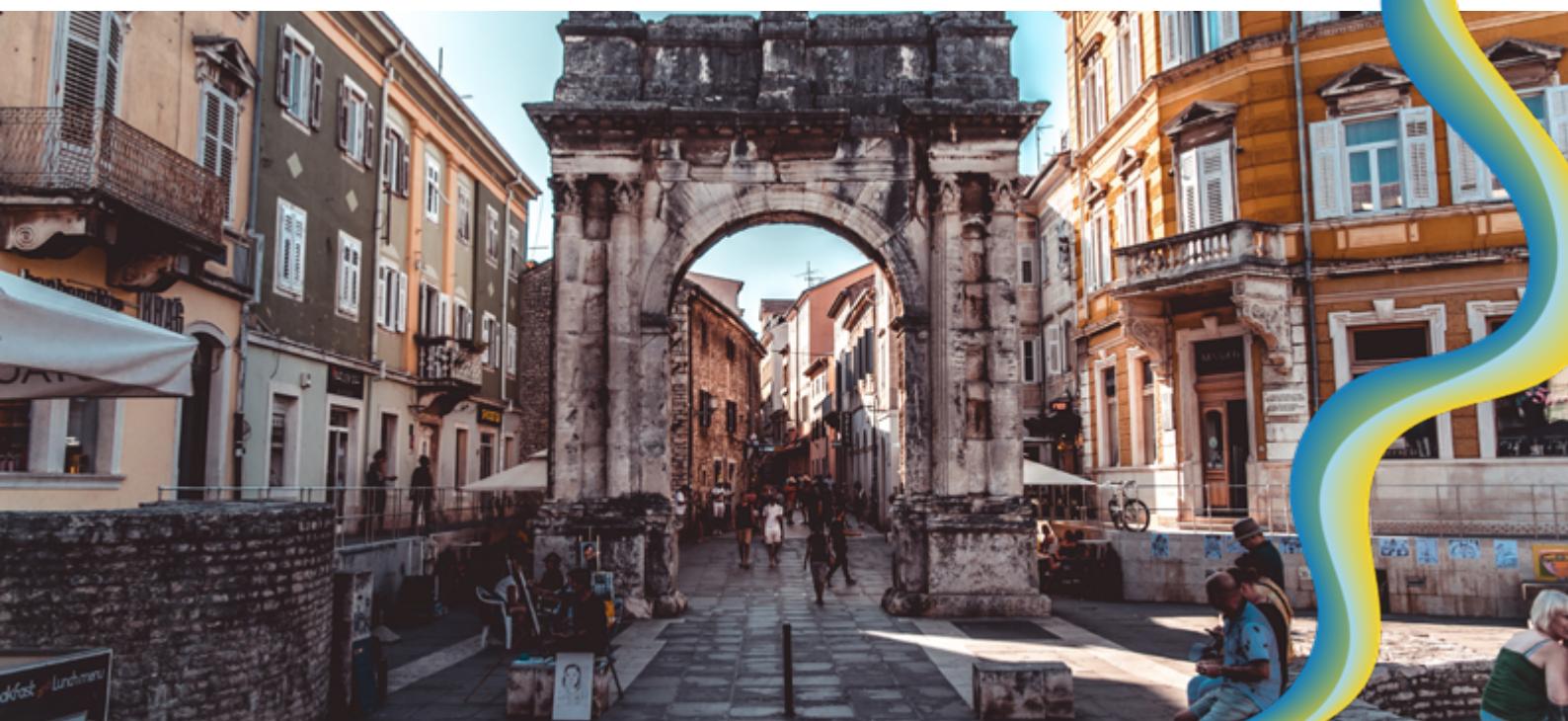
Koordinacija Društvenog centra Rojc je mješovito javno-civilno tijelo upravljanja centrom. Tijelo čine tri predstavnika/ca Saveza udruga Rojca i tri predstavnice/ka Grada Pule, a djeluje od 2008. godine.

Koordinacija se sastoji od šest članova/ica koje imenuje gradonačelnik i to tri člana samostalno – predstavnike Grada Pule, a tri člana na prijedlog Saveza udruga Rojca (Savez svoje predstavnike bira na Skupštini). Mandat članova i članica Koordinacije je dvogodišnji.

Koordinacija predlaže i prati provedbu kriterija za dodjelu prostora u Društvenom centru Rojc na uporabu, predlaže i prati provedbu Kućnog reda, predlaže i prati izvršenje Plana tekućeg i investicijskog održavanja u Društvenom centru Rojc, predlaže dugoročni plan razvoja Društvenog centra Rojc i donosi prijedloge odluke o drugim pitanjima od važnosti za Društveni centar Rojc. Odluke Koordinacija donosi konsenzusom, uz suglasnost Upravnog odjela za kulturu Grada Pule.

Više o radu koordinacije možete provjeriti ovdje:

- <https://rojcneta.pula.org/koordinacija-dc-rojc/>
- [Nacrt plana upravljanja DC Rojc](#)
- [Prvi poslovnik Koordinacije](#)

Kako je došlo do inicijative?

Dugoročnom suradnjom, ali i organiziranim pritiskom organizacija civilnog društva, 2000. godine je izrađen **Program suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj**. Program se na zajedničkim vrijednostima demokracije i vrijednostima građanskih, civilnih inicijativa koje su utemeljene na društvenim promjenama, suradnji, solidarnosti, socijalnoj pravdi, transparentnosti, osobnoj moći i odgovornosti, sudjelovanju u odlučivanju, uvažavanju osobnosti, samoorganiziranju, uvažavanju organizacijskih raznolikosti i trajnom učenju, a **usmjeren je na stvaranje djelotvornih mehanizama koji će unaprijediti odnose između Vlade i nevladinog sektora**.

Savjet za razvoj civilnoga društva je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske, koje radi na razvoju suradnje Vlade Republike Hrvatske s udrugama i drugim organizacijama civilnoga društva na provođenju akata strateškog planiranja za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, na razvoju filantropije, socijalnog kapitala i međusektorske suradnje u Republici Hrvatskoj.

Aktivnosti u provedbi strukturiranog dijaloga

Savjet između ostaloga sudjeluje u:

- kontinuiranom praćenju i analizi javne politike koja se odnosi i/ili utječe na razvoj i djelovanje civilnoga društva i međusektorskiju suradnju;
- u davanju mišljenja Vladi o nacrtima propisa kojima se utječe na razvoj civilnoga društva
- u organizaciji primjerenoj načina uključivanja i sudjelovanja udruga i drugih organizacija civilnoga društva u raspravama o propisima, strategijama i programima koji na razini Republike Hrvatske, ali i na europskoj razini utječu na razvoj i djelovanje civilnoga društva, te na suradnju s javnim i privatnim sektorom;
- suradnji u planiranju prioriteta nacionalnih programa dodjele finansijskih potpora projektima i programima udruga i drugih organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna, te analiza godišnjih izvješća tijela državne uprave, ureda Vlade i drugih javnih tijela o financiranim projektima i programima organizacija civilnoga društva;
- u programiranju i utvrđivanju prioriteta za korištenje fondova Europske unije i drugih međunarodnih finansijskih instrumenata i mehanizama koji su otvoreni za Republiku Hrvatsku, na temelju učinkovitog sustava savjetovanja s organizacijama civilnoga društva.¹

Primjeri "odozgo" pristupa

Lokalna razina

Partnersko vijeće za izradu Plana razvoja Grada Pule do 2030.

Kako je došlo do inicijative?

Grad Pula kao nositelj izrade Plana razvoja, a s ciljem participativnog i otvorenog načina izrade Plana, donio je odluku o osnivanju Partnerskog vijeća za izradu Plana razvoja Grada Pule do 2030.

Prije osnivanja Partnerskog vijeća održane su fokus grupe u kojima su sudjelovali ključni dionici: predstavnici građana, te predstavnici javnog i privatnog sektora. Cilj fokus grupa bio je prepoznati glavne probleme i potencijale u društvenom, gospodarskom, okolišnom i infrastrukturnom razvoju urbanog područja Pule te ponuditi potencijalna rješenja za budući razvoj.

Aktivnosti u provedbi strukturiranog dijaloga

Vijeće čini 27 članova predstavnika građana, javnog i privatnog sektora. **Članovi partnerskog vijeća doprinose strateškom planiranju razvoja grada Pule**, sudjeluju na partnerskim konzultacijama tijekom izrade i provedbe razvojne strategije te se od njih očekuje aktivan doprinos tijekom čitavog ciklusa strateškog planiranja, sudjelovanje na sjednicama partnerskog vijeća tijekom pripreme plana razvoja grada Pule u nadzoru i u praćenju provedbe.

Vijeće sačinjavaju lokalni koordinator nadležan za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, službenici ustrojstvenih jedinica nadležnih za ključna područja politika, predstavnici trgovačkih društava nadležnih za provedbu javnih politika u područjima obuhvaćenim planovima te ostali članovi predstavnici drugih javnih tijela, gospodarskog sektora, predstavnici socijalnih partnera i civilnog društva.

U samom procesu izrade Plana održan je i niz ciljanih sastanaka s predstvincima određenih sektora - primjerice s predstvincima nezavisne kulture. Provedena je i online anketa za građane te je održana i panel rasprava na temu strategije razvoja.

Više o radu vijeća možete provjeriti ovdje: <https://www.pula.hr/hr/novosti/detail/22811/osnovano-partnersko-vijece-za-izradu-plana-razvoja-grada-pule-do-2030-godine/>

Lokalna razina

Radna skupina gradonačelnika Grada Zagreba za građansku energiju

Kako je došlo do inicijative?

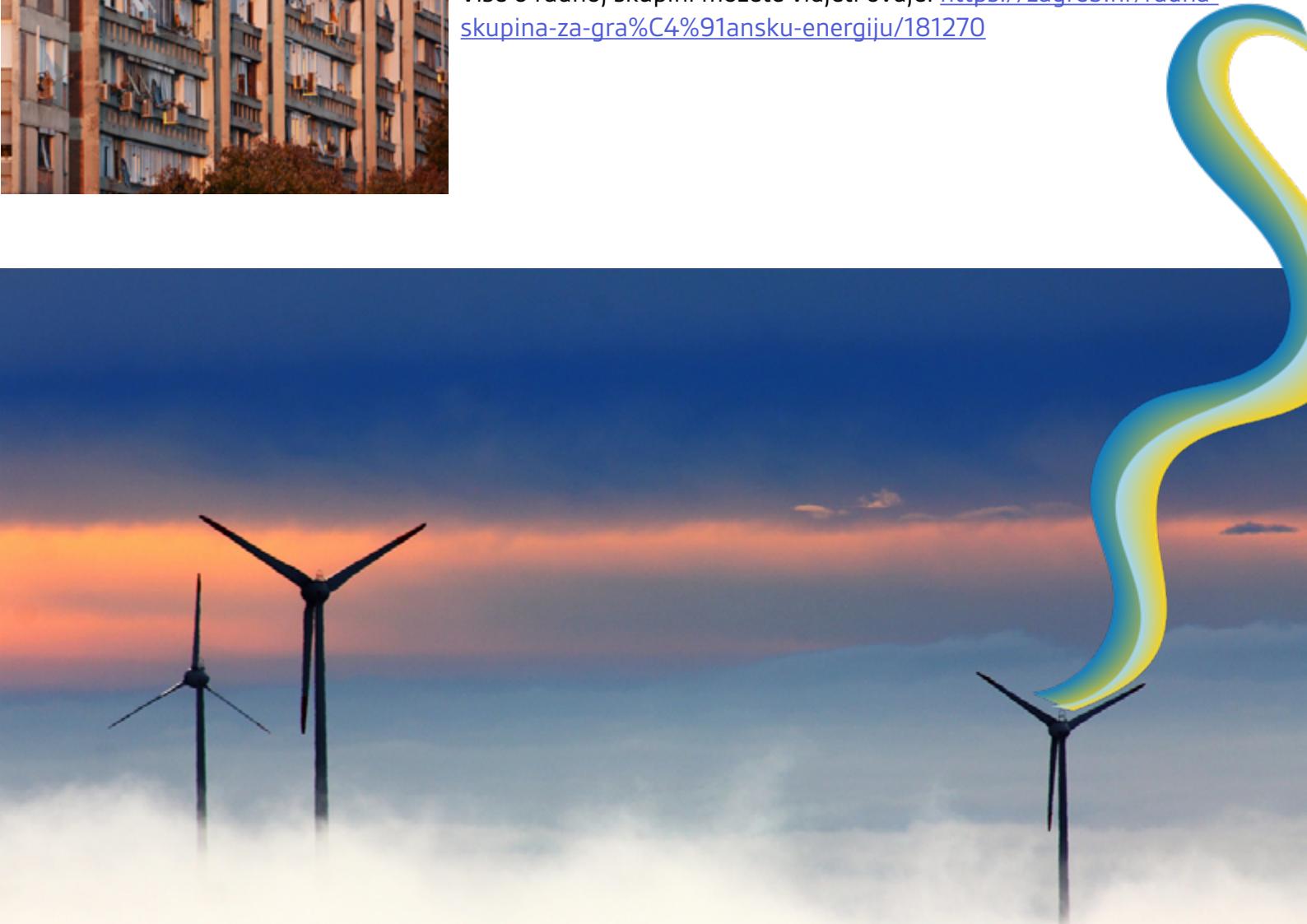
U rujnu 2022. na inicijativu Gradonačelnika Grada Zagreba **osnovana je radna skupina gradonačelnika za građansku energiju**. Imenovanja u radnu skupinu i promjene su popraćene Zaključcima Gradonačelnika koji su objavljeni u službenom glasniku Grada Zagreba 27/22.

Aktivnosti u provedbi strukturiranog dijaloga

Cilj Radne skupine za građansku energiju je promocija i poticanje energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije i udruživanje građana u energetske zajednice, sudjelovanje u izradi prijedloga izmjena i dopuna normativnih akata Grada koji se tiču građanske energije te koordiniranje politike građanske energije s drugim relevantnim politikama i subjektima (gradskim upravnim tijelima, ustanovama i trgovačkim društvima).

Više o radnoj skupini možete vidjeti ovdje: <https://zagreb.hr/radna-skupina-za-gra%C4%91ansku-energiju/181270>

Lokalna razina

Radna skupina gradonačelnika Grada Zagreba za energetsku tranziciju

Kako je došlo do inicijative?

U rujnu 2022. također je osnovana **radna skupina gradonačelnika za energetsku tranziciju**, na inicijativu Gradonačelnika Grada Zagreba. Imenovanja u radnu skupinu i promjene su popraćene Zaključcima Gradonačelnika koji su objavljeni u službenom glasniku Grada Zagreba 27/22.

Aktivnosti u provedbi strukturiranog dijaloga

Radna skupina za energetsku tranziciju koordinira sveobuhvatnu koordinacija procesa, projekata i drugih aktivnosti čije provođenje ima **direktni utjecaj na energetsko-klimatski profil Grada Zagreba i njegove građane**, operativno predlaganje odluka iz domene energetske tranzicije s naglaskom na pokretanje i provedbu investicija u energetske sustave i poboljšanje postojeće infrastrukture te stvaranje svih preuvjeta za ubrzani energetsku tranziciju te zajedničko praćenje i koordinacija aktivnosti vezano za potencijalno EU sufinanciranje i korištenja tehničke pomoći s ciljem stvaranja maksimalnog sinergijskog efekta na razini Grada Zagreba.

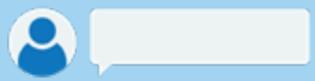
Više o radnoj skupini možete vidjeti ovdje:

<https://zagreb.hr/radna-skupina-za-energetsku-tranziciju/181268>

Nacionalna razina

Kako je došlo do inicijative?

Država članica je obvezna uspostaviti **transparentan i uključiv sustav za praćenje** implementacije programa koji se financiraju iz Europskih sredstava.

Aktivnosti u provedbi strukturiranog dijaloga

Odbor za praćenje programa Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.

Odbor je stalno tijelo osnovano u svrhu praćenja provedbe PKK-a i ITP-a. Odbor se sastoji od imenovanih članova i predstavnika i njihovih zamjena iz tijela državne uprave, regionalnih, lokalnih, gradskih i drugih javnih tijela, gospodarskih i socijalnih partnera, organizacija civilnog društva te prema potrebi istraživačkih organizacija i sveučilišta.

Zadaća Odbora je da ispituje:

- napredak u provedbi programa i u ostvarenju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti;
- sva pitanja koja utječu na uspješnost programa i mera poduzetih za rješavanje tih pitanja;
- doprinos programa rješavanju izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju koji su povezani s provedbom programa;
- elemente ex ante procjene;
- napredak ostvaren u provedbi evaluacija, sinteze evaluacija i daljnje djelovanje u pogledu nalaza; provedba djelovanja povezanih s komunikacijom i vidljivošću;
- napredak u provedbi operacija od strateške važnosti;
- ispunjenje uvjeta koji omogućuju provedbu i njihovu primjenu tijekom cijelog programskog razdoblja.

Odbor odobrava metodologiju i kriterije za odabir operacije, uključujući sve njihove promjene; završno izvješće o uspješnosti za programe; plan evaluacije programa i svaku njegovu izmjenu; sve prijedloge UT za izmjenu programa.

